

Unge funksjonshemmedes innspill til Arbeids- og sosialkomiteen

Unge funksjonshemmede er en paraplyorganisasjon for 38 organisasjoner og grupperinger av ungdom med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom. Til sammen har disse over 25 000 medlemmer.

Unge funksjonshemmedes anbefaling

- Kap. 634, post 76: Unge funksjonshemmede mener dagens sats på tiltakspenger må bestå
- Kap. 2655, post 70: Unge funksjonshemmede mener dagens fribeløpsgrense må beholdes
- Kap. 2661, post 79: Unge funksjonshemmede mener bevilgningen må økes til minimum 2019-nivå, 83,7 millioner kroner, samt beholde dagens sats for egenandel

Kap. 634, post 76: Arbeidsmarkedstiltak, Tiltak for arbeidssøkere

Etter halvannet år med usikkerhet i arbeidsmarkedet er det bra at det nå er mer positive utsikter. Med bakgrunn i dette foreslås det i proposisjonen en reduksjon i bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak for arbeidssøkere med 580 millioner kroner. Herunder foreslås det å redusere bevilgningen med 275 millioner kroner knyttet til forslaget om å harmonisere satsen på tiltakspenger med minstesats for dagpenger. Samtidig innebærer forslaget en økning til kommunenes rammetilskudd under kap. 571, post 60 på 69 millioner kroner for 2022 for å kompensere for merkostnader til økonomisk sosialhjelp som forslaget antas å gi. Unge funksjonshemmede stiller seg svært kritisk til forslaget.

Vi mener et slikt forslag vil medføre at flere har behov for økonomisk sosialhjelp, samt at en svekket økonomisk situasjon bidrar til å gjøre veien ut i arbeid lenger. Det argumenteres med at det er urimelig at personer som ikke har stått i arbeid mottar høyere dagsats enn personer som har vært i arbeidslivet. En slik reduksjon vil ramme ungdom og unge voksne med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom. Dette er en gruppe som ikke nødvendigvis har noen tidligere inntekt å vise til, men samtidig ønsker seg ut i arbeid. Det pekes på at de som stod utenfor arbeidslivet før koronapandemien fikk ekstra vansker med å finne seg nytt arbeid, og vil trenge ekstra bistand fra Arbeids- og velferdsetaten sammenlignet med før krisen. Vi mener derfor det er et paradoks at det nå foreslås å svekke arbeidslediges mulighet til å komme ut i arbeidslivet. En reduksjon i tiltakspenger vil medføre større sannsynlighet for å måtte søke om økonomisk sosialhjelp, noe som igjen gjør avstanden til arbeidsmarkedet større, ikke mindre.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: *Komiteen ber Regjeringen om å skrinlegge forslaget om reduksjon i tiltakspenger, og beholde dagens nivå.*

Kap. 2655, post 70: Uføretrygd

Unge funksjonshemmede er sterkt kritisk til det foreslåtte kuttet i fribeløpet for uføretrygd. Det foreslås at fribeløpet for uføretrygd erstattes med halvert avkortning opp til 1,2 G fra 1. januar 2022. Forslaget innebærer at dagens fribeløpsgrense på 0,4 G fjernes, og at mottakere av uføretrygd får en avkortning av all inntekt fra første krone. Det betyr at avkortningen blir gunstig for personer med inntekt over 0,8 G, mens personer med inntekt i intervallet 0-0,8 G får redusert inntekt. Vi er kritiske til en slik endring. Dette fordi det medfører at de som allerede tjener

dårligst nå kommer enda dårligere ut. Videre vil forslaget bidra til å svekke den økonomiske situasjonen for unge som mottar uføretrygd. Fribeløpet gir et handlingsrom slik at personer som mottar uføretrygd i perioder kan påta seg enkelte frivillige verv med honorar, delta i politikk eller ta mindre jobber når helsen tillater det. En avkortning av uføretrygden vil medføre at mange vegrer seg for å delta i slike aktiviteter.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: *Komiteen ber Regjeringen skrinlegge forslaget om å erstatte fribeløpet for uføretrygd med halvert avkortning opp til 1,2 G fra 1. januar 2022.*

Kap. 2661, post 79: Aktivitetshjelpemidler for personer over 26 år

Unge funksjonshemmede er sterkt kritisk til regjeringens foreslåtte kutt i bevilgningen tilknyttet aktivitetshjelpemidler for personer over 26 år. Vi mener at forslaget som foreligger vil frata funksjonshemmede muligheten til å være fysisk aktive, og leve likestilte og selvstendige liv. Det foreslås å redusere bevilgningen med 29 millioner kroner, til en total bevilgning på 55 millioner kroner. Av erfaring vet vi at dette er alt for lite. I 2021 ble bevilgningen økt til over 100 millioner kroner. På tross av det gikk bevilgningen tom allerede i august. Vi vet at det er et stort etterslep av personer som har behov for aktivitetshjelpemidler, og en reduksjon i bevilgningen vil kun bidra til å gjøre dette etterslepet større.

Videre foreslås det å øke egenandelen fra 4000 kroner til 5000 kroner. Vi mener dette er svært uheldig. Funksjonshemmede har allerede flere egenandeler enn resten av befolkningen, og en økning på 1000 kroner vil være mye for mange. Vi mener at dette forslaget vil bidra til at færre får mulighet til å leve et aktivt liv og delta på fritidsaktiviteter der de har behov for hjelpemidler.

Avslutningsvis foreslås det endringer i ordningen, spesielt tilknyttet utprøving. Vi er enige i at god utprøving er viktig for å sikre at vedkommende får riktig hjelpemiddel, samt at hjelpemiddelet er godt tilpasset enkeltindividet. Samtidig ønsker vi å påpeke at en endring av dagens system ikke må medføre økt tidsbruk i systemet, slik at det blir vanskeligere å få tilgang til hjelpemidler. Videre må ordningen organiseres godt, slik at det ikke medfører skjevheter i tildeling og muligheter for utprøving. Vi er positive til en gjennomgang av dagens system, og ønsker å bidra inn i en eventuell prosess.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: *Komiteen ber Regjeringen om å øke bevilgningen på aktivitetshjelpemidler for personer over 26 år til minimum 2021-nivå, 83,7 millioner kroner. Komiteen ber videre Regjeringen om å skrinlegge forslaget om økt egenandel.*

Med vennlig hilsen

Ingvild Østli
Generalsekretær, Unge funksjonshemmede

Line Skåtøy
Styreleder, Unge funksjonshemmede